

Deres ref.:

Vår ref.:

14/812 - 4 / KAS

Dato:

26.08.2014

Høringsuttalelse om NRK-plakaten

Språkrådet har hatt NRK-plakaten på høring og legger her fram våre merknader og vurderinger.

Ifølge høringsnotatet ønsker departementet innspill om både plakaten form og innhold. Det er hovedsakelig innholdet som vil bli omtalt her. Når det gjelder NRK-plakatens form, ønsker vi å formidle at den fortsatt bør være detaljert nok til at funksjonen som språkpolitisk verktøy ikke svekkes.

Språkrådet er statens fagorgan for språkspørsmål og arbeider for at de fastsatte språkpolitiske målene skal bli nådd. I kortversjon går disse ut på at det norske språket og språk mangfoldet i Norge skal styrkes. I høringsnotatet fra departementet påpekes det at NRK er et av statens viktigste virkemidler for å nå mediepolitiske mål. Språkrådet mener NRK er en av de viktigste språkbrukerne i landet, og dermed også et svært viktig språkpolitisk verktøy. Vi vil derfor sterkt fraråde å endre NRK-plakaten på en måte som kan føre til at kravene om høy språklig kvalitet i NRK svekkes.

Når det gjelder plakaten innhold, vil vi først uttale oss om de sakene som fremmes i høringsnotatet som vi mener er av språkpolitisk betydning, deretter tilføyer vi noen punkter om de enkelte paragrafene vi mener er særlig språkpolitisk viktige.

På spørsmålet om NRKs mandat bør avgrensnes til de områdene som det kommersielle markedet ikke ivaretar, eller om NRK bør ivareta både brede og smale interesser, er det viktig fra et språkpolitisk synspunkt at NRK har et bredt tilbud. Det er kun gjennom et bredt tilbud at NRK vil kunne virke som et reelt språkpolitisk virkemiddel.

På spørsmålet om NRK i større grad bør rendyrke sin rolle som *norsk* medieaktør, og om NRK skal "fungere som et "lokomotiv" for ny mediebruk", mener Språkrådet at NRK spiller en svært viktig rolle som en norskspråklig tilbyder av nettbasert TV. Språkrådet jobber for at det skal finnes et bredt tilbud av norskspråklige nettsider med god kvalitet, og nettsidene til NRK.no er viktig i den sammenhengen.

Dersom NRK benytter seg av eksterne produksjonsmiljøer, mener Språkrådet at det er viktig at den språklige kvaliteten opprettholdes også i disse produksjonene. Dette bør være eksplisitt formulert når produksjonsoppdrag viderefremmes.

Innspill til enkelte av paragrafene på NRK-plakaten slik de framstår i dag:

§12 b

Dersom NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen og medvirke til at hele befolkningen får tilstrekkelig informasjon til å kunne være aktivt med i demokratiske prosesser, er det viktig at NRK også i framtida er bevisst og oppmerksom på at dette avhenger av at produksjonene som tilbys, har god språklig kvalitet.

§14 b

I dag heter det: «NRK skal ha daglige sendinger for den samiske befolkning.» Vi foreslår å øke eksponeringen for urfolksspråk og minoritetsspråk ved å endre teksten til følgende ordlyd: «NRK skal ha daglige sendinger på samiske språk, kvensk og norsk tegnspråk. Det skal være ukentlige sendinger med innslag av romani og romanes.»

§14 d.

Språkrådet ber om at denne paragrafen ikke endres. Nynorskprosenten er et svært viktig virkemiddel for å styrke nynorskens posisjon i samfunnet. I prinsippet er de to målformene våre likestilte, men i praksis opplever nynorskbrukerne mye mindre eksponering for sin målform enn bokmålsbrukerne på nasjonalt nivå. Derfor er NRKs bruk av nynorsk viktig.

§15 g.

Språkrådet mener NRK bør være mer bevisst den rollen NRK spiller for nabospråksforståelsen i Norden. NRK er en av få aktører som eksponerer store deler av befolkningen for nabospråkene våre. NRK Super har i økende grad begynt å dubbe nordiske produksjoner til norsk. Dette gjør at norske barn mister en viktig arena for å lære fortrinnsvis svensk og dansk.

§15 i.

Språkrådet ber om at denne paragrafen ikke endres.

Avslutningsvis vil vi igjen framheve at NRK er en svært viktig språkbruker, og samtidig at NRKs praksis har innflytelse. NRKs praksis avhenger av de retningslinjene som blir laget, og av forventningene som blir stilt. Derfor må vi, uansett hva som ellers måtte gjøres med NRK i tiden framover, huske hvor viktig denne institusjonen er som språkpolitisk verktøy.

Vennlig hilsen

Ottar Grepstad

styreleder

Arnfinn Muruvik Vonen

direktør

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.